

Ibsa dhuunfaa galii fi qabeenyaa

Maqaa**Maqaa akaakayyu****Lakkoofsa DUF**

Seerota gargaarsa dinagdee ilaallatanii fi maxxannee murteewwan buaalee biro, hidhaa «[Ummata mooraa simannaa baqattotaa keessa jiraataniif seera gargaarsa dinagdeee](#)» (Seera maallaqaa) jedhu kana keessatti argata.

UDI dinagdeen kan sigargaaru waan ittiin ofjiraachiftu yoo dhabde qofa. Galii fi/ yokin qabeenyaa qabda taanaan waan ittiin ofjiraachistu qabda jechuu dha. Yeroo kanas gargaarsi dinagdee siif hinkennamu. Yokin ammoo guddina galii fi/yokin qabeenyaa kee waliin madaalamee kan kennamu qabu irraa hirratee sii kennamaa.

Galii yokin qabeenyaa qabaachuu kee beeksifadhu

Gargaarsi dinagdee sirri ta'e akka sii kennamu, galii yokinis qabeenyaa yoo qabaatte dirqiitti bulchiinsa moraa simannaa baqattotaa keessa jiraattutti beeksifachuu qabda. Kanas kan raawwattu ibsa dhunfaa kana irratti mallatteessuuni. Odeeffannoonti ati kennitu dhimma irra kan oolu gargaarsa dinagdee siif kennamu qabu herreguuf qofa ta'a.

Waraqaa ragaa dhiheeffadhu

Mooraan simannaa baqattootaa yoo sigmaafatu, gargaarsa dinagdee argachuuf ammallee imaamata akka guuttu kan agarsiisu waraqaa ragaa dhiheessuun sitti jira. Waraqaa ragaa UDI sii gaafatu hindhiyeffattu taanaan, gargaarsi dinagdee sii kennamu ni dhaabbata.

Waraqolee ragaa harmaan gaditti tuqaman dhiheessu qabda:

- Yoo galiin kan kee mindaa dha ta'e, garagalchii waraqaa mindaa isa dhumaan
- Yoo galiin kee mindaa dha ta'e, garagalchii kontiraata yokin waliigaltee hojii
- Yoo lakkofsa kusa baankii (bankkonto) norskii qabda ta'e, garagalchii waraqaa maallaqa baankii keessaa qabdu agarsiisu kan baati darbee
- Gibira waggaan darbee ilaachisee hoggana dhimmi kun ilaalu irraa (ligningsmyndighet) waraqaa sii kenname garagalchii isaa
- Baatiawan 12maan daraban keessatti kaffaltiin argate jiraachuuuf hinjiraanne isaa kan agarsiisu waraqaa NAV sii kenne

Ibsa dhuunfaa

Qabiyyee fi hiikkoo ibsa dhuunfaa kanaa hubadheen jira. Haga naa danda'amettis odeeffannoo sirrii ta'e kenne jira.

Qabeenyaa fi galii ilaachisee odeeffannoo barbaachisu bulchiinsa moraa simannaan baqattotaaf kenneera. Gara fuula duraatti yeroon moraa simannaan baqattootaa keessa jiraadhu galii fi qabeenyaaan horadha yoo ta'e, waaye kanaa bulchiinsa moorichaa beeksuuuf, akkasumas waraqaa ragaa barbaachisaa ta'e dhiheessuuf dirqama of irraa qaba. Dirqamni kun jijirama galii yokin qabeenyaa koo irra gahus ni'ilaaallata.

Yoon beekaa odeeffanno sirri hintaane kenne, yokin galii fi qabeenyaaan qabu ilaachisee odeeffanno jiru yoon dhokse polisiitti akkan gabaafamu beekee jira.

Yoon beekaa odeeffanno sirri hintaane kenne, yokin galii fi qabeenyaaan qabu ilaachisee odeeffanno jiru yoon dhokse gargaarsi dinagdee naaf kennamu akka muramu, yokin gutummaatti akka dhaabatu beekee jira.

Guyyaa

Mallatoo koolagaltu

Mallatoo hojjataa mooraa baqattootaa